

Mnenje Odbora regij o lokalnih in regionalnih organih oblasti v Rusiji in razvoju sodelovanja med EU in Rusijo

(2005/C 71/03)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju sklepa predsedstva z dne 19. marca 2004 v skladu s petim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, da bo Komisiji za zunanje odnose naložil, naj pripravi mnenje na lastno pobudo o lokalnih in regionalnih organih oblasti v Rusiji ter razvoju sodelovanja med EU in Rusijo;

ob upoštevanju izjave predsednika Ruske federacije V. V. Putina na letnem srečanju ruskih zveznih uradnikov z visokimi predstavniki poslovne skupnosti in lokalnih organov oblasti dne 1. julija 2004, ki utrjuje razvoj stalnega dialoga med ruskimi lokalnimi in regionalnimi organi ter lokalnimi in regionalnimi organi Evropske unije;

ob upoštevanju srečanja na vrhu med EU in Rusijo dne 21. maja 2004;

ob upoštevanju protokola k Sporazumu o partnerstvu in sodelovanju (PCA), ki sta ga Evropska unija in Rusija podpisali dne 27. aprila 2004 zaradi razširitve sporazuma na deset novih držav članic po 1. maju 2004;

ob upoštevanju končne verzije sporočila KOM(2004) 106 z dne 10. februarja 2004, v katerem Komisija predlaga ukrepe za učinkovitejše odnose med EU in Rusijo;

ob upoštevanju končne verzije poročila Evropskega parlamenta A5-0053/2004 z dne 2. februarja 2004, ki vsebuje predlog priporočila Evropskega parlamenta Svetu o odnosih med EU in Rusijo;

ob upoštevanju rimskega srečanja na vrhu novembra 2003;

ob upoštevanju mnenja o Severni dimenziji – Drugem akcijskem načrtu 2004–2006 (COM (2003) 343 final), ki je bilo sprejeto 9. oktobra 2003 (CdR 102/2003 final) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju Zveznega zakona št. 131-FZ z dne 6. oktobra 2003 o splošnih organizacijskih načelih lokalne samouprave v Ruski federaciji in njegovega zdajšnjega izvajanja;

ob upoštevanju določitve štirih „skupnih prostorov“ EU in Rusije, kakor je bilo sklenjeno na srečanju na vrhu v Sankt Peterburgu junija 2003;

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o *Strateškem partnerstvu med EU in Rusijo: Kateri so naslednji koraki* z dne 20. marca 2002;

ob upoštevanju pisma o nameri glede sodelovanja med Svetom Federacije Zvezne skupščine Ruske federacije in Odborom regij Evropske unije z dne 30. marca 2001;

ob upoštevanju „skupne strategije“ EU in Rusije iz leta 1999, ki je določila osnovni pristop EU do svojih odnosov z Rusijo;

ob upoštevanju Evropske listine lokalne samouprave, ki jo je Ruska federacija ratificirala leta 1998;

ob upoštevanju Sporazuma o partnerstvu in sodelovanju (PCA) med EU in Rusijo;

ob upoštevanju konstruktivnega prispevka gospoda Songala, vodje oddelka za mednarodne odnose dume regije Kaliningrad, in sledeče razprave na seji strokovne skupine za zunanje odnose OR 17. septembra 2004;

ob upoštevanju konstruktivnega prispevka (ime še ni določeno, regija je Sibirija) in sledeče razprave na seji strokovne skupine za zunanje odnose OR 17. septembra 2004;

⁽¹⁾ UL C 23, dne 24.1.2004, str. 27.

ob upoštevanju svojega osnutka mnenja (CdR 105/2004 rev 1), ki ga je Komisija za zunanje odnose sprejela dne 17. septembra 2004 (poročevalec: g. Lars Abel, član Kopenhagenskega okrajnega sveta [DK/EPP]);

ob upoštevanju naslednjega:

- 1) OR verjame, da vplivne regionalne in lokalne oblasti zaupajo načelom demokratične legitimnosti in odgovornosti njihovih organov. OR zato spodbuja oblasti v vseh evropskih državah, naj razvijejo in razširijo načela lokalne samouprave v skladu z Evropsko listino o lokalni samoupravi z dne 15. oktobra 1985 ter naj se izogibajo omejevanju neposredne udeležbe državljanov na lokalni in regionalni ravni.
- 2) Z razširitvijo EU se je precej povečala skupna meja Unije z Rusijo. EU bi morala varovati dobre odnose z Rusijo, svojo največjo sosedo. Zato bi morala podpreti razvoj dobrega upravljanja v Rusiji, ne samo na nacionalni ravni, temveč tudi na regionalni in lokalni ravni. EU izraža potrebo po prizadevanju za odprto, stabilno in demokratično Rusijo, ki je lahko strateška partnerica, lahko brani skupne vrednote, vztrajno izvaja reforme, izpolnjuje svoje obveze in skupaj z EU igra tvorno vlogo v razmerju do novih neodvisnih držav (NND).
- 3) Resnično partnerstvo morata podpirati praktična strategija in načrt, ki sta zastavljena tako, da oblikujeta politične izjave in poudarjata njihov pomen. Praktični in konkretni koraki so potrebni za spopadanje s spremembami in novimi izzivi nedavno razširjene Evropske unije in njenega odnosa z Rusijo.

Na lokalni in regionalni ravni je pomembno zagotoviti rast kot pomemben steber prihodnje blaginje in dejavnosti prilagoditi drugačnim okoliščinam v organih na nižji ravni. Izobraževanje, okolje, promet, pospeševanje podjetništva prek zasebno-javnih partnerstev, socialna varnost in zdravje: to so ključni dejavniki regionalnega razvoja, ki morajo omogočiti rast v Rusiji in EU ter okrepiti sodelovanje lokalnih in regionalnih organov.

- 4) EU bi se morala posvetiti tudi tistim območjem v regiji Severne dimenzije, ki imajo posebne razvojne potrebe in potrebe po rasti, kakor so severozahodna Rusija, vključno s Kaliningrajsko regijo, in ruska arktična območja. Pomembno je upoštevati težke podnebne razmere, ki vplivajo na poslovni razvoj, izobraževanje, zdravje in okolje.
- 5) Odbor regij se namerava osredotočiti na tista področja delovanja, ki so v pristojnosti regionalnih in lokalnih organov. Nacionalni organi se ukvarjajo s splošnimi vprašanji, ki zadevajo celotno družbo, medtem ko se regionalni in lokalni organi posvečajo tistim področjem, pomembnim za dele družbe, ki se ukvarjajo z vsakdanjimi skrbmi ljudi.
- 6) Odbor regij se mora dejavno osredotočiti na praktična vprašanja, ki se lahko rešijo s konkretnim sodelovanjem med lokalnimi in regionalnimi partnerji v EU in Rusiji. EU lahko z razvojem sodelovanja na lokalni in regionalni ravni pomaga spodbujati diverzifikacijo ruskega gospodarstva, ki je potrebna zato, ker zmore pritegniti več tujih naložb, da bi se ustvarjal nov realen kapital in obnovila infrastruktura. Odbor regij ugotavlja, da Komisija v svoji analizi tega vprašanja (končna verzija KOM(2004) 106 z dne 10. februarja 2004) opozarja, da je treba še veliko storiti za reformo birokracije ter finančnega in stanovanjskega sektorja, sektorja javnih služb ter zdravstvenega in izobraževalnega sektorja. Da bi pospešili strukturne, socialne in institucionalne reforme, ki so v Rusiji potrebne, bi bilo treba izboljšati naložbeno in poslovno ozračje ter povečati produktivnost v proizvodnem sektorju.
- 7) EU lahko na podlagi tesnega sodelovanja pri posameznih projektih prispeva k uravnoteženemu izvajanju reform javne uprave na zvezni in regionalni ravni. EU lahko s skupnim delom pri takih projektih tudi krepi človeški kapital z izboljšavami v posameznih sektorjih. EU mora še naprej spodbujati mednarodne stike že na osnovni ravni prebivalstva, vključno z izobraževalnimi partnerstvi –

na 57. plenarnem zasedanju dne 17. in 18. novembra 2004 (seji z dne 17. novembra) sprejel naslednje mnenje:

1. Mnenje Odbora regij

ODBOR REGIJ

1.1 **opaža** ob ugotovitvah na sestanku Sveta stalnega partnerstva aprila 2004, da ostaja Sporazum o partnerstvu in sodelovanju (PCA) ključna in stabilna podlaga za razvoj sodelovanja med EU in Rusijo. Sporazum določa okvir za dvostransko sodelovanje in predvideva vzpostavitev organov, ki so najbolj potrebni za razpravo in odločanje o vprašanih skupnega interesa na vseh ravneh, izmenjavo informacij in razrešitev konfliktov;

1.2 **želi** igrati tvorno vlogo ter pomagati določiti in razviti štiri „skupne prostore“, kakor je bilo sklenjeno na srečanju na vrhu v Sankt Peterburgu maja 2003, in sicer skupni gospodarski prostor, skupni prostor svobode, varnosti in pravice, skupni prostor za sodelovanje pri zunanji varnosti ter skupni prostor za raziskave, izobraževanje in kulturo;

1.3 **meni**, da mnogi vidiki teh skupnih prostorov po navadi vključujejo lokalne in regionalne organe, in zahteva, da Odbor regij neposredno pomaga razvijati skupne prostore na področjih, ki so v pristojnosti Odbora, in za vprašanja, ki se obravnavajo po odprti metodi usklajevanja;

1.4 **pozdravlja** dejstvo, da je pismo o nameri med Odborom regij in Rusijo določilo posamezne sektorje za sodelovanje na lokalni in regionalni ravni;

1.5 **z veseljem pričakuje** začetek veljavnosti zvezne zakonodaje o pristojnosti ruskih lokalnih in regionalnih organov v letu 2006 in pričakuje napredek v morebitnem sodelovanju med organi na nižji ravni v EU in Rusiji; predvsem kjer so razjasnjene pristojnosti v okviru čezmejnega sodelovanja; na osnovi trenutnih povezav med Svetom Evrope in Rusijo, OR popolnoma zaupa, da bodo načela Listine o lokalni samoupravi spoštovana tudi v povezavi z nedavnim zakonodajnim predlogom v Rusiji;

1.6 **priznava** pomen sodelovanja med lokalnimi in regionalnimi organi v Rusiji in EU, ki se osredotoča na mogoče načine razrešitve vprašanj skupnega pomena na nižji, osnovni ravni prebivalstva;

1.7 **meni**, da izmenjava informacij in izkušenj dobre prakse na lokalni in regionalni ravni spodbuja demokracijo in družbeni ter gospodarski razvoj;

1.8 **z veseljem ugotavlja**, da pozitivni rezultat projektov med lokalnimi in regionalnimi organi v EU in Rusiji krepi željo po učinkovitem sodelovanju;

1.9 **želi poudariti**, da je v okviru projektov koncept skupne lastnine prvi pogoj za trajno uravnoteženo sodelovanje med organi na nižji ravni.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **Ključne lokalne in regionalne prednostne naloge in procesi odločanja**

2.1.1 **poziva** EU in Rusijo, naj sodelujeta na nižji ravni pri vprašanih skupnega interesa. Ob upoštevanju pisma o nameri med Odborom regij in Rusijo kot izhodišče je sodelovanje mogoče na raznih področjih. Posamezne pobude bi lahko predlagali za kulturo, socialne zadeve, regionalno gospodarstvo, okolje, promet, kmetijstvo, raziskave in pospeševanje podjetništva. V širšem okviru ta področja vključujejo precejšen delež pristojnosti organov na nižji ravni za lokalni in regionalni razvoj;

2.1.2 **meni**, da je zdravje – še zlasti javno zdravje – ključni dejavnik krepitve potenciala rasti družbe in je zato pomemben del sektorskih pristojnosti lokalnih in regionalnih organov. Zdravje ni posebej omenjeno v zadnjem pismu o nameri, vendar je pomembno v socialni politiki in vpliva – neposredno ali posredno – na druge sektorje. Kot tako je pomemben člen teh drugih sektorjev in pomaga zagotoviti in ohraniti stabilnost znotraj družbe;

2.1.3 **želi**, da bi Odbor regij z dejansko podporo Evropske komisije, v skladu s Sporazumom o partnerstvu in sodelovanju (PCA) med EU in Rusijo ter v sodelovanju s predstavniki ruskih lokalnih in regionalnih organov, pripravil novo listino – običajni sporazum v obliki Memoranduma o soglasju (MoU), skupaj z ustreznimi smernicami – ki bi jo lahko uporabili kot podlago za posamezne sporazume o sodelovanju med lokalnimi in regionalnimi organi v državah članicah EU in podobnimi organi v Rusiji. To lokalnim in regionalnim organom v EU in Rusiji ponuja dragocena in spodbudna pričakovanja za utrditev ključnega procesa „od spodaj navzgor“ in odstranitev birokratskih omejitev;

2.1.4 **poziva** organe na nižji ravni v EU in Rusiji, naj združijo svoje moči v dejanskih oblikah podjetniškega sodelovanja, projektih in partnerstvih na tistih področjih, ki gradijo sodelovanje in so opredeljena v pismu o nameri med Odborom regij in Rusijo. Seznam področij sodelovanja ni izčrpen, vendar ga je mogoče tako razširiti, da bi odseval stanje v posameznih lokalnih organih in regijah Rusije ali EU;

2.1.5 **predlaga**, da bi morali vsi sporazumi vsebovati jasne cilje in smernice za oblikovanje akcijskih načrtov in časovnih razporedov. Vključevati bi morali tudi načela financiranja ter pravila in roke za oceno sporazuma;

2.1.6 **podpira** dejanja, ki spodbujajo izmenjavo informacij in izkušenj dobre prakse na delovnih področjih, ki koristijo družbi kot celoti. Komisija za zunanje odnose pri Odboru regij si želi redna posvetovanja o Rusiji, da bi pregledala napredek pri sodelovanju in v odnosih med EU in Rusijo, s poudarkom zlasti na odgovornostih, ki spadajo v pristojnost lokalnih in regionalnih organov;

2.1.7 **želi**, da bi vzpostavili stalni forum za regionalne in lokalne politike iz EU in Rusije, kjer bi lahko razpravljali o skupnem interesu, kot denimo o perspektivah nove sosedске politike EU na lokalni in regionalni ravni, in se posvetovali o posameznih pobudah za lokalne in regionalne ravni ter Komisiji in Ruski vladi posredovali predloge za intenzivnejše sodelovanje v prihodnosti med obema stranema; Odbor opozarja na bogate izkušnje, pridobljene z okroglo mizo o industriji EU in Rusiji, ki je bila vzpostavljena leta 1997;

2.1.8 **meni**, da izmenjava izkušenj in informacij med Odborom regij in Evropskim ekonomsko-socialnim odborom lahko pomaga doseči boljše soglasje med EU in Rusijo glede vprašanj skupnega interesa in razširiti obseg praktičnih pobud, ki zadevajo Rusijo, morda vključujoč delavnice, seminarje, sestanke in konference, saj si oba organa želita pomagati pri povečevanju sodelovanja med dvema stranema;

2.2 Medregijsko sodelovanje – zdaj in v prihodnje

2.2.1 **poudarja** pomen prve faze novega sosedskega programa, ki bo potekal od leta 2004 do leta 2006, in upati je, da se bo izkazal kot pot do učinkovitejšega in preprostejšega čezmejnega sodelovanja za EU in Rusijo – in dosegel dejanske rezultate. Zato potrjuje novi Indikativni program TACIS za regionalno sodelovanje in Nacionalni indikativni program za Rusijo, ki podrobneje določa odziv EU ter poudarja cilje in prednostne naloge za obdobje od leta 2004 do leta 2006;

2.2.2 **si želi** instrument o novem, skupnem sosedstvu in partnerstvu za obdobje 2007–2013, ki bi spodbudil zdajšnje medregijsko sodelovanje med EU in sosedami partnericami zunaj Unije, vključno s splošnimi izvedbenimi roki ter ureditvijo postopkov in poročanja;

2.2.3 **poziva** Rusijo, naj prispeva k skupnemu instrumentu financiranja, temelječem na skupnih pobudah in lastništvu, tako da EU in Rusija priznavata prednosti, ki bi jih lahko dosegli zaradi boljšega sodelovanja, in pri njem sodeluje;

2.2.4 **poudarja** pomen programa tvornega medinstitucionalnega sodelovanja na lokalni in regionalni ravni za izmenjavo izkušenj na posameznih področjih;

2.2.5 **opaža** posebno prednost, ki bi jo pridobili z vzpostavitvijo in razvojem sodelovanja na kulturnem in izobraževalnem področju, ki v glavnem temelji na dejavnostih, tradicijah in kulturni identiteti ljudi na lokalni in regionalni ravni;

2.3 Severna dimenzija v EU in Rusiji – Kaliningrad, severozahodne ruske regije in arktični krog

2.3.1 **poudarja**, da mednarodni odnosi med EU in Rusijo vplivajo najprej in predvsem na ruske regije, ki neposredno mejijo z EU. Severozahodna Rusija in Kaliningrad sta torej sestavni del Severne dimenzije EU;

2.3.2 **opaža** pomen Drugega akcijskega načrta Severne dimenzije, po katerem ima kateri koli zainteresirani udeleženec možnost, da se pridruži dejanskim projektom, oblikam podjetniškega sodelovanja in izmenjave izkušenj dobre prakse na posameznih področjih, opredeljenih v akcijskem načrtu. Prav tako je pomembno omogočiti lahek dostop do financiranja za izvedbo obsežnih sestavin akcijskega načrta, če naj se Severna dimenzija kot zemljepisna regija razvije socialno in gospodarsko, od česar bo imela korist EU kot celota;

2.3.3 **želi opozoriti** na status Kaliningradske regije kot posebnega gospodarskega območja in hkrati poudariti obseg čezmejnega sodelovanja z državami, ki neposredno mejijo s Kaliningradom in ki imajo enake izzive in priložnosti kakor ta regija;

2.3.4 **želi**, da bi bil vzpostavljen poseben program ali druga oblika financiranja projektov med Kaliningradom in EU, kar bi bila podlaga za čezmejno tehnično sodelovanje na lokalni in regionalni ravni;

2.3.5 **predlaga**, da bi se EU in Rusija osredotočili na zemljepisna območja znotraj Severne dimenzije, ki niso zlahka dostopna, ki imajo ostro podnebje in so zato včasih prikrajšana za razvoj, sonaravno okolje, pospeševanje podjetništva, socialne službe, zdravstvo in izobraževanje, kar je posledica ostrih vremenskih razmer, velikih razdalj z malo infrastrukture in majhnih skupin prebivalcev. Odbor želi opozoriti na načrt arktičnega okna in odnosov med šestnajstimi državami in regijami v severozahodnih arktičnih in delno arktičnih območjih okrog arktičnega kroga;

2.3.6 **želi**, da bi se tudi pri financiranju akcijskega programa za Severno dimenzijo primerno upoštevali projekti med Kaliningradom in EU, kar bi bila podlaga za čezmejno tehnično sodelovanje na lokalni in regionalni ravni.

V Bruslju, dne 17. novembra 2004.

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

DODATEK

Pismo o namenu**za sodelovanje med Svetom Skupščine Ruske federacije in Odborom regij Evropske unije**

V okviru okrepitev odnosov med svetom skupščine Ruske federacije in Odborom regij Evropske unije pozdravljamo prizadevanja predsednikov obeh teles za vzpostavitev dialoga, ki bi spodbujal boljše obveščanje na regionalni in lokalni ravni.

V imenu sveta Ruske federacije in Odbora regij se zavedamo, da se s procesom globalizacije svet odpira in bo lažje dostopen za vse ljudi.

Zavedamo se, kako pomembno je, da spoznamo lastnosti in posebnosti svojih partnerjev, za kar pa so pomembni in potrebni dobri odnosi med Svetom Ruske federacije in Odborom regij Evropske unije.

Zato pozdravljamo bogato izmenjavo informacij, ki bi našim državljanom omogočila boljšo udeležbo pri sprejemanju odločitev na regionalni in lokalni ravni. Pomembno je, da se med seboj boljše spoznamo.

Izražamo prizadevanje, da se podpira vzpostavitev odnosov na naslednjih prednostnih področjih:

- kultura;
- socialno življenje;
- regionalno gospodarstvo;
- okolje;
- razvoj podeželja in mest;
- regionalni in lokalni promet;
- kmetijstvo;
- raziskovanje;
- šolanje vodilnih kadrov.

Obvezujemo se, da bomo gojili še trdnejše odnose med Odborom regij Evropske unije in Svetom Ruske federacije glede navezovanja stikov med državljani Evropske unije in Ruske federacije.

Moskva, 30. marec 2001

Odbor Regij Evropske unije
Jos CHABERT
predsednik

Svet Ruske federacije
Igor STROJEV
predsednik
